

Barnevelders verrichten wonderen in Kenia

Blijde gezichten bij de start van het waterproject.

Bij de start in 2004 was de missie kraakhelder. 'We gaan de komende tien jaar hulp bieden aan de kinderen van de Nkoilale Primary School in Kenia.' Het bestuur van de Barneveldse Stichting Nkoilale verloor zijn oorspronkelijke doel nooit uit het oog. Met een ongekende dosis vastberadenheid en doorzettingsvermogen wisten kartrekkers als Gert Bomhof, Arie Esser en Ina Bomhof niet alleen het onderwijs, maar ook de medische zorg en dagelijkse leefomstandigheden van de Masai-gemeenschap in het zuidwesten van Kenia naar een hoger plan te tillen. Nu de tien jaar voorbij zijn, wordt het project -geheel volgens plan- overgedragen aan de plaatselijke bevolking. „We kunnen met gepaste trots terugkijken.”

Door Erik Roest

Als Gert Bomhof en Arie Esser eenmaal beginnen te praten over hun belevenissen in Kenia, dan is er geen houden meer aan. Passie en betrokkenheid vormen de basis van hun onophoudelijke dadendrang, die in het Afrikaanse land niet zonder gevolgen is gebleven. Voor zijn tomeloze inzet kreeg Bomhof het afgelopen decennium verschillende geschenken aangeboden, waaronder vier koeien en twee vrouwen. De koeien accepteerde hij, maar de Barnevelder bedankte voor de echtgenotes. „Het is daar een goede gewoonte dat een vader zijn dochter schenkt om uitgehuwelijkt te worden,

maar daar denken wij als westerlingen toch net iets anders over.” De missie was tien jaar geleden helder; de werkwijze ook. „De eerste drie jaar hebben we gebruikt om kennis te maken met de inwoners van Nkoilale en te kijken waar onze hulp nodig was. In het begin moesten de Kenianen aan ons wennen, vroegen ze zich af wie we waren en wat wij -die witneuzen- kwamen doen, maar in de loop van de tijd groeide het vertrouwen. We hebben nu altijd latinten leiden door hun wensen en prioriteiten, nooit door onze eigen verlangens of ambities. Voortu- rend was er contact met lokale,

regionale en later zelfs landelijke leiders om onze plannen af te stemmen.”

Toen Stichting Nkoilale in 2004 aan de slag ging, telde de plaatselijke basisschool zo'n 250 leerlingen, die in vervallen gebouwen en overvolle lokalen les kregen. Inmiddels is het leerlingenaantal verviervoudigd (van 250 naar 1000) en krijgen de scholieren les in keurige lokalen. Er werd geïnvesteerd in gebouwen (in de vorm van klaslokalen, slaapzalen, een keuken, een computertokaal en huises voor de docenten, zodat die gestimuleerd werden om zich voor langere tijd te binden aan de school), maar ook in de kwaliteit van de docenten (door ze naar de universiteit te sturen), in schooluniformen, in gezonde en afwisselende maaltijden en ga zo maar door. „We wilden het onderwijs maar ook de faciliteiten daaromheen naar een hoger plan tillen. Dat betekende bijvoorbeeld dat we een hek rondom de school hebben laten bouwen, zodat wilde dieren niet meer op het terrein kunnen komen. In zuidwest-Kenia kun je zomaar leeuwen, olifanten en zebra's tegenkomen. Leuk als je op safari bent, maar je wilt niet dat deze beesten op je schoolterrein rondlopen. Dankzij het hek hebben we een veilige omgeving kunnen creëren, houden we de wilde dieren letterlijk op afstand.”

Dankzij een deelproject als 'Mothers & Daughters' is het aantal meisjes op de school in de loop der jaren vervelvoudigd. „Veel meisjes worden in Kenia al heel vroeg uitgehuwelijkt, met als gevolg dat ze niet meer naar school gaan. We hebben de ouders steeds maar weer uitgelegd dat onderwijs belangrijk is met het oog op de toekomst. Met resultaat, want op dit moment zitten er negentien meisjes in de hoogste groep. Dat waren er tien jaar geleden hooguit twee.” De beloning voor het harde werk

mag er zijn. Vorig jaar werd de Nkoilale Primary School uitgeroepen tot beste school van de regio. Inmiddels zijn er in de nabijgelegen dorpjes ook kleuterschooltjes gebouwd, omdat de toestroom van leerlingen te groot werd. „Nu het basisonderwijs op poten is gezet, willen we gaan werken aan een vervolg. We zijn momenteel plannen aan het maken voor een middelbare school. Dat doen we samen met partners in Nederland en Kenia. Maar dergelijke ambitieuze projecten kosten tijd. En geld.”

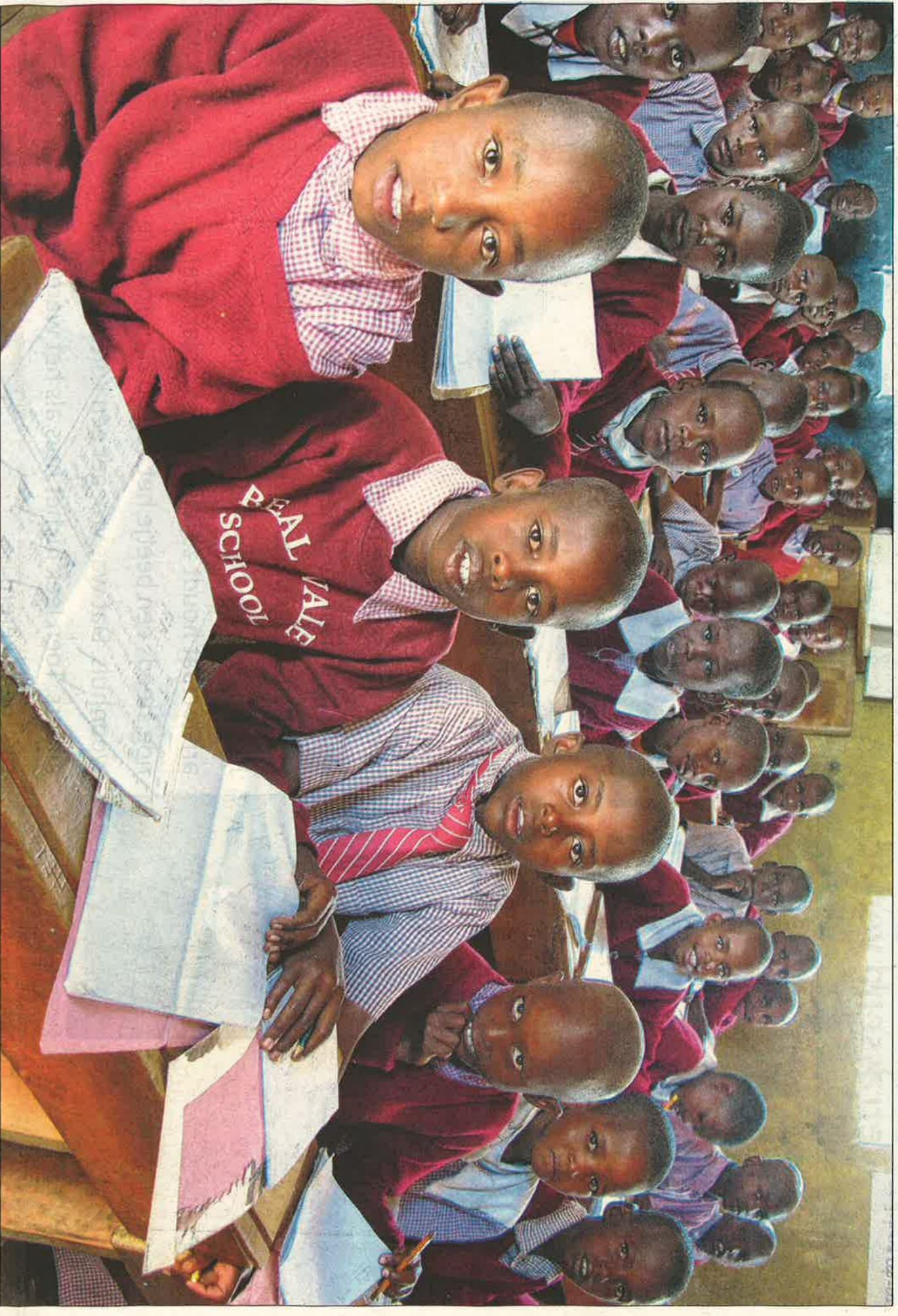
Om alle benodigde gelden in te zamelen, organiseerde de stichting de afgelopen tien jaar welgeteld honderd acties. Bomhof en de zinnen gingen daarbij altijd strategisch te werk. „Wilde Ganzen was en is een geweldige partner. Als wij geld verdienen met -bijvoorbeeld- een flessenbonnifisactie, dan kregen we van Wilde Ganzen voor elke verdiende euro 50 cent extra. Op die manier gaat het hard. Maar ook de gemeente Barneveld heeft ons werk met behulp van stimuleringsbijdragen keer op keer ondersteund.”

Het stichtingsbestuur mobiliseerde vooral veel basisscholen in de regio, die zich herhaaldelijk wilden inzetten voor het goede doel. Diverse scholen in Barneveld, Voortuizen, Nijkerk, Ede en Woudenberg, samen goed voor zo'n 3.000 leerlingen, hebben voor vele tienduizenden euro's ingezameld. Geweldig! Onze kracht was dat we telkens terugkwamen om de leerlingen te laten zien wat we met hun geld hadden gerealiseerd. Ze konden met eigen ogen zien dat er mede dankzij hun inspanningen bijvoorbeeld nieuwe klaslokalen waren gebouwd. Nou, dan wil je nog wel een keer je best doen tijdens een sponsorloop.”

Om de verre Keniaanse wereld een klein beetje dichterbij te brengen,

De leerlingen van de Nkoilale Primary School zijn Barneveld dankbaar voor alle hulp.

Leerlingen van Nkoilale Primary School.

Gert Bomhof kreeg vier koeien en twee vrouwen cadeau

werden Afrikaanse sieraden en traditionele Masai-Kleding ingevlogen, die nu te koop zijn in gebouwen De Ark. Tot twee keer toe kwamen zelfs enkele vooraanstaande inwoners van Nkoilale mee naar Barneveld om hun verhaal te doen. „Dat maakte indruk op de leerlingen, dat zag je meteen.“

Stichting Nkoilale zamelde op talloze manieren geld in. Bijvoorbeeld met behulp van 'sponsorzemmers' (tijdens de plaatselijke Zwemvierdaagse), maar ook dankzij de medewerking van de plaatselijke horeca. Zo besloten de personeelsleden van verschillende cafés gedurende een aantal jaren hun fooien een weekend lang af te staan voor het goede doel, wat ook weer duizenden euro's opleverde

voor het Afrikaanse project. Het bestuur hield paasacties bij de Albert Heijn, schreef talloze donateurs in, maar kon ook op regelmatige basis rekenen op de steun van lokale en regionale serviceclubs. „We hebben altijd heel nadrukkelijk de koppeling gezocht tussen Barneveld en Kenia. Volgens mij zijn we daar aardig in geslaagd. Het hoogtepunt daarbij was het dit jaar georganiseerde benefietconcert 'Jambo Sana' met Barneveldse verenigingen en Afrikaanse muziek.“

In totaal heeft de stichting de afgelopen tien jaar 450.000 euro in het project kunnen investeren. „En dan te bedenken dat we in het eerste jaar met een begroting werkten van 4.000 euro“, vertelt

Bomhof lachend. Ook het aantal giften nam in de loop van de jaren stevig toe. „De laatste jaren zijn we ook internationaal ontdekt. Niet alleen de Keniaanse overheid, maar ook andere landen zien ons project als een voorbeeld hoe je de levensomstandigheden in een betrekkelijk korte tijd aanzienlijk kunt verbeteren en ontwikkelingshulp moet opzetten. Zo heeft de Japanse ambassade in Nairobi ruim 100.000 euro bijgedragen aan het nieuwe ziekenhuis. Ook de Keniaanse overheid volgde met een vergelijkbaar bedrag. Maar Nkoilale kan ook rekenen op de gulheid van bijvoorbeeld Duitse en Amerikaanse organisaties.“

Het onderwijs kreeg een flinke impuls, maar ook de levensomstandigheden zijn de afgelopen tien jaar fors verbeterd. Er is een netwerk van waterleidingen aangelegd, waardoor de hele regio de beschikking heeft over schoon drinkwater. „We hebben 8 kilometer gegalvaniseerde waterleiding kunnen aanleggen, die hebben we voorzien van diverse tappunten, zodat de vrouwen in de kleinere dorpjes minder lang te hoeven lopen voor schoon (drink)water. Dat scheelt soms uren.“

Dankzij de verspreiding van de zogenoemde Waka Waka solarlampjes is er in de donkere hutjes ook in de avonden licht beschikbaar voor de Masai-bevolking van Nkoilale. „En dat is een groot voordeel, want dat betekent dat de mensen 's avonds in hun hutjes

kunnen werken of lezen. Voor scholieren ideaal, want dan zijn ze in staat om ook als het buiten donker is huiswerk te maken als ze daar zin in hebben. Geloof het of niet, maar de meeste jongens en meisjes daar vinden het geweldige leuk om voor school aan de slag te gaan. Ze hebben ook minder afleiding dan jongeren in het westen.“

De nieuwste kroon op het werk is een ziekenhuis. Het Nkoilale Community Health Centre bestaat onder meer uit een eerstehulppost en een afdeling dagverpleging. De derde en laatste fase bestaat uit een kraamafdeling, die volgend jaar moet worden opgeleverd.

De laatste jaren heeft het stichtingsbestuur gebruikt om de fakkel over te geven aan een lokaal bestuur, de Nkoilale Community Development Organization (NCDO). Dit bestuursorgaan werd in 2010 opgericht, zodat Bomhof en de zijnen het project in 2015 duurzaam zouden kunnen overdragen aan de bevolking. „We hebben de afgelopen periode heel veel tijd en energie gestoken in het zoeken naar de juiste mensen die ervoor kunnen zorgen dat het werk verder gaat.“

Deze lokale leiders hebben we vervolgens allerlei trainingen en workshops aangeboden op het gebied van leiderschap, vergaderen, organiseren, beleidszaken, finantie zaken en ga zo maar door. We hebben voor de komende vier jaar in samenwerking met de NCDO een strategisch plan gemaakt, waarbij in subgroepen wordt na-

gedacht over thema's als onderwijs, gezondheid, toerisme en veiligheid. Immiddels is de Keniaanse overheid zover dat ze ons project zien als een voorbeeld voor het hele land.“

Gert Bomhof is inmiddels geen onbekende meer in Kenia. De Barnevelder bezocht het land 22 keer en benutte elke gelegenheid om de missie van de stichting onder de aandacht te brengen; bij de plaatselijke bevolking, maar ook bij de gouverneur en de landelijke overheid. „We moesten ons project op de kaart zetten, elke keer weer, want het is hun land en hun toekomst. Maar uiteindelijk zijn we daar uitstrekkend in geslaagd. Met gepaste trots kijken we naar alles wat we samen met de bevolking, onze achterban en de overheid van Nkoilale zijn de levensomstandigheden verbeterd, vooral op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg en veiligheid. Het is prachtig om tien jaar na het begin te kunnen concluderen dat onze missie geslaagd is.“

Het project wordt volgend jaar overgedragen, maar het werk van de stichting gaat door. Esser en Bomhof zijn samen met de NCDO al weer druk in de weer om ervoor te zorgen dat er in de omgeving van Nkoilale ook een middelbare school uit de grond wordt gestampt. „Het basisonderwijs zit goed in elkaar, maar we willen er ook een vervolg aan geven. Ze zijn in Nkoilale nog niet van ons af.“

Groepsportret, ter gelegenheid van het bezoek van de Japanse ambassadeur aan Nkoilale. Midden, achter: Gert Bomhof.